

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Дизайн та архітектура	Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Кафедра	Міжкультурної комунікації в креативних індустріях	Рік навчання	1
Галузь знань	G Інженерія, виробництво та будівництво	Вид дисципліни	Обов'язкова
Спеціальність	G 17 Архітектура та містобудування	Семестри	1

УКРАЇНСЬКА МОВА: ПРОФЕСІЙНА ТА ЕТИЧНА КОМУНІКАЦІЯ

Семестр 1 (осінь 2026)

Освітньо-наукова програма «Архітектура міських просторів»

Викладач	Калашник Оксана Вікторівна, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри міжкультурної комунікації в креативних індустріях
E-mail	kalashnyk.oksana@ksada.org
Заняття	За розкладом (2 години на тиждень)
Консультації	Не передбачені навчальним планом
Адреса	ауд. 301, поверх 3, корпус 2, вул. Мистецтв, 6

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є електронне листування (Google Classroom). Усі виконані завдання подаються виключно через Google Classroom. Файли підписувати у такий спосіб: *прізвище_завдання*. Розширення: *текст* – *doc, docx, ілюстрації* – *jpeg, pdf*. Роботи, надіслані через інші канали (месенджери), не приймаються до розгляду. Термін завантаження завдань визначається в Google Classroom.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна не має обов'язкових передумов для вивчення.

Здобувач набуває необхідних знань, умінь і навичок на основі мовної та комунікативної компетентностей, сформованих під час здобуття попереднього рівня вищої освіти. Вивчення навчальної дисципліни «Українська мова: професійна та етична комунікація» передбачає опанування мовних норм сучасної української літературної мови; закладає навички культури професійного мовлення та мовленнєвого етикету; розширює термінологічний словниковий запас здобувачів у галузі архітектури та містобудування; формує вміння й навички використання мовних засобів у фаховій діяльності; закладає основні принципи етичної професійної комунікації.

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

1. «ХУДПРОМ: Український журнал з мистецтва і дизайну» (Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв). [Електронний ресурс] : URL: <https://hudprom.org.ua/index.php/hp>.
2. Гриценко Т.Б., Гриценко С.П., Іщенко Т.Д., Мельничук Т.Ф., Чуприк Н.В., Анохіна Л.П. Етика ділового спілкування. Навч. посібник. К.: Центр учбової літератури, 2023. 344 с.
3. Калашник О. В. Культура наукової мови: конспект лекцій для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти ступеня доктора філософії / уклад. О. В. Калашник. Харків : ХДАДМ, 2026. 78 с.
4. Клименюк Т. М. Ілюстрований словник архітектурних термінів: навч. посіб. / Т. М. Клименюк, В. І. Проскураков, Х. І. Ковальчук. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2010. 180 с.
5. Мацько Л., Кравець Л. Культура української фахової мови : навч. посібник. Київ: ВЦ «Академія», 2007. 360 с.
6. Український правопис [Електронний ресурс]. 2026. URL: <https://mova.gov.ua/storage/app/sites/19/2026/rishennja-komisiji/01-03/sdm-ukrayinskii-pravopis-vidannia.pdf>.

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Блокнот для конспекту, ручка. Комп'ютерна техніка (ноутбук, планшет тощо) з можливістю виходу до мережі Інтернет. Програми, необхідні для виконання завдань: Microsoft Word, Microsoft PowerPoint.

МЕТА Й ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Метою навчальної дисципліни «Українська мова: професійна та етична комунікація» є формування й розвиток мовнокомунікативної компетентності здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньо-наукової програми «Архітектура міських просторів», потрібної для грамотного, точного й етично виваженого професійного спілкування державною мовою; вироблення навичок використання мовних засобів наукового стилю сучасної української мови у фаховій діяльності; формування культури усного й писемного професійного мовлення, мовленнєвого етикету та етичних засад ділового спілкування; вміння аргументовано висловлювати й обстоювати власну професійну позицію, коректно вести дискусію та полеміку з фахових питань. Унікальність дисципліни полягає у поєднанні мовної нормативно-стилістичної підготовки з формуванням етичної культури професійного

спілкування майбутнього фахівця в галузі архітектури міських просторів.

Завдання дисципліни зумовлені встановленими для здобувачів компетентностями і спрямовані на: вміння послуговуватися мовними засобами наукового стилю української мови під час створення фахових текстів (доповідей, презентацій тощо) з архітектурної та містобудівної проблематики; дотримання комунікативних якостей мовлення (правильності, точності, логічності, доречності, виразності) у практиці професійного спілкування; аналіз мовленнєвої ситуації з погляду вибору доречної моделі професійного спілкування з представниками суміжних галузей; уміння брати участь у професійній дискусії й полеміці, коректно висловлювати критику та обґрунтовувати власну позицію; володіння змістом мовленнєвого етикету та нормами професійної й ділової етики; володіння навичкою саморефлексії й оцінки мовленнєвої культури співрозмовника; формування навичок адекватної мовної репрезентації результатів фахової діяльності архітектора; виховання мовного смаку і відповідального ставлення до слова у професійній діяльності.

КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, ЩО ЗАБЕЗПЕЧУЄ ДИСЦИПЛІНА

<i>Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач</i>	<i>Програмні результати навчання</i>
Загальні компетентності ЗК 04. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 05. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). ЗК 06. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК 08. Навички міжособистісної взаємодії. ЗК 10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, їх місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. Спеціальні компетентності СК 02. Здатність розв'язувати проблеми архітектури та містобудування у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.	РН 10. Обговорювати результати професійної діяльності, досліджень та інноваційних проєктів у сфері архітектури та містобудування державною та іноземною мовами усно і письмово.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Зміст дисципліни передбачає формування у здобувачів необхідних знань, умінь і навичок професійної мовної комунікації в галузі архітектури та містобудування: уміння послуговуватися мовними засобами наукового стилю української мови, створювати фахові тексти різного функціонального призначення (доповідь, презентація тощо), готувати й публічно представляти виступ, що супроводжується електронною презентацією. Дисципліна дає змогу розширити уявлення здобувачів про мовні норми сучасної української мови, стилістичну диференціацію мовлення, лексикографічні джерела як засіб удосконалення професійного мовлення; сформувати культуру мислення й мовлення, навички ведення професійної дискусії та полеміки; ознайомити з етичними засадами професійної комунікації, мовленнєвим і службовим етикетом, формами ділового спілкування та етичними шляхами розв'язання професійних проблем.

Дисципліна вивчається упродовж одного семестру 1-го курсу. Навчальний матеріал розподілено на 2 змістові модулі (3 кредити ECTS, 90 навчальних годин: 30 годин – практичні онлайн-заняття, 60 – самостійна робота).

МОДУЛЬ 1.

ТЕМА 1. Культура професійної української мови.

МОДУЛЬ 2.

ТЕМА 2. Етична професійна комунікація.

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Теми розкриваються шляхом практичних онлайн-занять. Лабораторні заняття не передбачені. Самостійна робота здобувача спрямована на відшліфовування практичних навичок та закріплення теоретичного матеріалу. Зміст самостійної роботи містить читання оригінальних монографій та періодичної літератури українською мовою за фахом магістранта, що добираються самостійно з урахуванням рекомендацій викладача. Додаткових завдань для самостійної роботи не передбачено.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Формою контролю є залік. Для отримання заліку необхідно пройти рубіжні етапи контролю у формі поточних перевірок процесу практичної та самостійної роботи, підготовку фахової доповіді на актуальну тему професійного спрямування з презентацією та її публічним представленням, а також виконати 1 контрольну роботу, що передбачає аналіз професійної комунікативної ситуації, виявлення мовних та етичних проблем і підготовку коректного варіанта професійного спілкування. Залік проводиться в усній формі: здобувач відповідає на теоретичні питання курсу.

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Опанування курсу відбувається в онлайн-форматі через Google Meet та Google Classroom. Здобувач зобов'язаний приєднуватися до занять вчасно для перевірки справності обладнання та уникнення технічних затримок. Магістрант повинен мати ввімкнену камеру та мікрофон (за потреби), щоб підтвердити свою присутність на занятті. Виключення можливі лише з дозволу викладача або у разі вимкнення світла з певних причин. Використання

сторонніх програм або ресурсів, не пов'язаних з навчанням (соцмережі, ігри тощо), під час занять, забороняється. Здобувачі повинні дотримуватись академічної етики у віртуальному середовищі: повага до викладача і одногрупників, відсутність перебивань, некоректних висловлювань та небажаних шумів у мікрофоні. Технічні проблеми (нестабільне інтернет-з'єднання, несправність пристрою тощо) не звільняють від обов'язку засвоїти пропущений матеріал. У таких випадках здобувач повинен повідомити викладача та виконати завдання самостійно.

У разі відрядження, хвороби тощо викладач має право перенести заняття на інший день або час за попередньою узгодженістю з магістрантами та завідувачем кафедри.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTІ

Здобувач повинен виконувати графік навчального процесу та вимоги навчального плану. В обов'язковому порядку відвідувати всі види навчальних занять, які передбачені навчальним планом. Пропускати заняття без поважних причин неприпустимо (причини пропуску мають бути підтверджені). Якщо магістрант пропустив певну тему, він повинен самостійно опрацювати матеріал і на наступному занятті відповісти на ключові запитання.

У випадку оголошення повітряної тривоги або необхідності перебування в укритті, здобувач має право негайно від'їхати від онлайн-заняття для дотримання правил особистої безпеки. Викладач враховує зазначені обставини як поважні причини відсутності або несвочасного виконання завдань.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Магістранти зобов'язані дотримуватись правил академічної доброчесності (у своїх доповідях, тезах тощо). Якщо під час рубіжного контролю здобувач списує, він втрачає право отримати бали за тему.

Використання засобів штучного інтелекту для виконання практичних завдань замість здобувача не допускається, оскільки оцінюванню підлягають передусім його мовна компетентність, самостійність і рівень сформованості навичок професійної комунікації.

Корисні покликання: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4742-20#Text>.

Положення про академічну доброчесність у Харківській державній академії дизайну і мистецтв: <https://www.ksada.org/wp-content/uploads/2025/03/polozhennya-pro-akademichnu-dobrochesnist.pdf>.

РОЗКЛАД КУРСУ

Навч. тиждень	Тема	Вид заняття	Зміст	Години	Рубіжний контроль	Деталі
МОДУЛЬ 1						
Тема 1. Культура професійної української мови						
1, 2	1	практичне заняття	Професійна мовнокомунікативна компетенція. Мовні норми.	2	Усне опитування	Виконання практичних завдань

3	1	практичне заняття	Лексикографічні джерела як засіб удосконалення професійного мовлення.	2	Усне опитування	Виконання практичних завдань
4, 5	1	практичне заняття	Класифікація стилів сучасної української мови. Текст і його ознаки.	4	Усне опитування	Виконання практичних завдань
6, 7	1	практичне заняття	Науковий стиль української мови: загальна характеристика і специфічні риси. Лінгвістичні особливості наукового стилю.	4	Усне опитування	Виконання практичних завдань
8	1	практичне заняття	Специфіка мови професійної комунікації. Засоби вираження спеціальних реалій, категорій, понять.	4	Усне опитування. Виступ із власною фаховою доповіддю, аналіз публічних виступів одногрупників.	Виконання практичних завдань. Текст доповіді з презентацією завантажують на навчальну платформу.
МОДУЛЬ 2						
Тема 2. Етична професійна комунікація						
9, 10	2	практичне заняття	Етичні засади професійної комунікації. Мовленнєвий етикет у професійному середовищі.	4	Усне опитування	Виконання практичних завдань
11	2	практичне заняття	Мистецтво правильно мислити і говорити: культура мислення і мовлення.	2	Усне опитування	Виконання практичних завдань
12	2	практичне заняття	Суперечка як основа професійної дискусивно-полемічної мови. Етика дискусивно-полемічного спілкування.	2	Усне опитування	Виконання практичних завдань
13, 14	2	практичне заняття	Ділове спілкування: форми обговорення професійних проблем та етичні засади їх розв'язання.	4	Усне опитування	Виконання практичних завдань
15	2	практичне заняття	Службовий і мовний етикет у професійній та науковій комунікації.	2	Усне опитування. Контрольна робота.	Виконання практичних завдань.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

№	Форма звітності	Бали
1.	Підготовка фахової доповіді на актуальну тему професійного спрямування з презентацією та її публічним представленням	0–30
2.	Контрольна робота	0–25
3.	Активна участь на практичних заняттях	0–25
4.	Залік	0–20
Усього балів		100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

№ з/п	Форма звітності	Бали	Критерії оцінювання
1.	Підготовка фахової доповіді на актуальну тему професійного спрямування з презентацією та її публічним представленням	30	Оцінюється відповідність теми доповіді фаховому спрямуванню (архітектура, містобудування), логічність і послідовність викладу, дотримання норм професійного мовлення та наукового стилю, відповідність тексту доповіді вимогам до змісту й структури, грамотному написанню (відповідно до норм української літературної мови); якість підготовленої мультимедійної презентації, здатність аргументовано відповідати на запитання під час публічного представлення доповіді.
2.	Контрольна робота	25	Оцінюється правильність аналізу запропонованої професійної комунікативної ситуації, уміння виявити мовні та етичні проблеми спілкування, коректність і обґрунтованість запропонованого варіанта професійного спілкування, дотримання норм сучасної української літературної мови.
3.	Активна участь на практичних заняттях	25	Оцінюється рівень підготовленості здобувача до кожного заняття, якість виконання практичних завдань, активність в обговореннях та дискусіях, дотримання мовленнєвого етикету й етичних норм спілкування з викладачем та одногрупниками.
4.	Залік	20	<i>20-18 балів:</i> здобувач дає повну, логічно послідовну відповідь на теоретичні питання курсу, вільно оперує фаховою термінологією, дотримується норм професійного мовлення, наводить приклади; <i>17-14 балів:</i> відповідь повна, але містить окремі неточності або незначні мовленнєві помилки; <i>13-10 балів:</i> відповідь неповна, є прогалини у розкритті питань, здобувач зазнає труднощів під час формулювання думки; <i>9-1 балів:</i> відповідь фрагментарна, поверхова, з численними мовленнєвими та змістовими помилками; <i>0 балів:</i> відповіді немає або вона не відповідає змісту питання.
Усього балів		100	

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ МАГІСТРАНТИ

Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Залік	Усього
T1	T2	20 б.	100 б.
40 б.	40 б.		

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання результатів навчання з дисципліни «Українська мова: професійна та етична комунікація» здійснюється з метою визначення рівня сформованості у здобувачів культури професійного мовлення, навичок публічного виступу та здатності до етично виваженої фахової комунікації.

Поточний контроль реалізується систематично під час практичних занять і передбачає оцінювання усних відповідей, рівня підготовленості до занять, якості виконання практичних завдань, активності в обговореннях і дискусіях, а також дотримання норм мовленнєвого етикету та професійної етики.

Тематичний контроль здійснюється за результатами опрацювання змістових модулів і передбачає виконання контрольної роботи (аналіз професійної комунікативної ситуації, виявлення мовних та етичних проблем спілкування, підготовка коректного варіанта професійного спілкування), а також підготовку й публічне представлення фахової доповіді з мультимедійною презентацією на актуальну тему професійного спрямування.

Підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за сумою балів, отриманих здобувачем за всі види навчальної діяльності протягом семестру: підготовку й публічне представлення фахової доповіді, контрольну роботу, активну участь на практичних заняттях і залік. Залік є окремим видом підсумкового контролю: здобувач відповідає на теоретичні питання курсу, отримана сума балів додається до балів за інші види навчальної діяльності відповідно до визначених критеріїв оцінювання.

Додатково застосовуються елементи самоконтролю, що реалізується через самоаналіз усних виступів, презентацій, участі в дискусіях, а також рефлексію щодо якості власного мовлення та рівня сформованості навичок професійної комунікації.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Бали		Критерії оцінювання
	0-100	
A+	100	Здобувач у повному обсязі опанував теоретичний і практичний матеріал курсу, виявив високий рівень сформованості культури професійного мовлення та етичної компетентності. Демонструє креативний підхід до виконання завдань, логічно й аргументовано будує усні виступи (фахову доповідь, участь у дискусії). Вільно володіє нормами наукового стилю української мови, етикою ділового спілкування, активно бере участь у професійних дискусіях. Відповідає на додаткові запитання, демонструє досконале володіння усною та писемною формами державної мови.

A	95-99	Здобувач у повному обсязі опанував матеріал курсу, демонструє високий рівень культури професійного мовлення, володіє нормами наукового стилю та навичками публічного виступу. Повною мірою виконав навчальні завдання, може уточнювати або доповнювати матеріал. Припускається однієї незначної помилки або неточності у мовленні чи структурі виступу.
A-	90-94	Здобувач у повному обсязі опанував матеріал курсу, демонструє належний рівень сформованості комунікативних та етичних умінь, однак припускається неточностей або 1-2 помилок у побудові усного виступу, аргументації чи мовному оформленні.
B	82-89	Здобувач опанував матеріал курсу, однак припускається окремих помилок у структурі усного виступу або мовному оформленні. Володіє основами професійної комунікації, фаховою термінологією та етичними нормами спілкування, але припускається до 2-3 неточностей під час виконання завдань.
C	75-81	Здобувач частково опанував матеріал курсу, демонструє базовий рівень культури професійного мовлення, однак має труднощі у логічному структуруванні виступу, аргументації та дотриманні мовленнєвого етикету. Припускається значної кількості мовленнєвих і стилістичних помилок (до 6-7), поверхово володіє навичками публічного виступу.
D	64-74	Здобувач недостатньою мірою опанував матеріал курсу, демонструє слабкі навички усного професійного мовлення. Виступи неповні, недостатньо структуровані, з порушенням логіки викладу. Припускається суттєвих мовленнєвих і комунікативних помилок (до 10), має труднощі у веденні професійної дискусії та дотриманні етичних норм спілкування.
E	60-63	Здобувач мінімально опанував матеріал курсу. Завдання виконані формально або з суттєвими недоліками: відсутність чіткої структури виступу, слабка аргументація, численні мовленнєві помилки, недостатній рівень володіння культурою професійного мовлення та етикою спілкування.
	0	Пропуск рубіжного контролю.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, заліку, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
64-74	D		
60-63	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Поняття мовнокомунікативної компетенції фахівця та її складники.
2. Мовні норми сучасної української літературної мови та їх різновиди.
3. Лексикографічні джерела української мови та їх роль в удосконаленні професійного мовлення.
4. Класифікація функціональних стилів сучасної української мови.
5. Текст як одиниця мовлення: ознаки й категорії тексту.
6. Науковий стиль сучасної української мови: загальна характеристика.
7. Лінгвістичні особливості наукового стилю (лексичні, граматичні, синтаксичні).
8. Специфіка мови професійної комунікації в галузі архітектури та містобудування.
9. Засоби вираження спеціальних реалій, категорій і понять у фаховому мовленні архітектора.
10. Етичні засади професійної комунікації.
11. Мовленнєвий етикет у професійному середовищі: основні формули та функції.
12. Культура мислення і мовлення: мистецтво правильно мислити і говорити.
13. Суперечка як форма професійної дискусивно-полемічної комунікації.
14. Етика дискусивно-полемічного спілкування: правила ведення дискусії та полеміки.
15. Ділове спілкування: основні форми обговорення професійних проблем.
16. Етичні засади розв'язання професійних проблем у діловому спілкуванні.
17. Службовий етикет у професійній комунікації.
18. Мовний етикет у науковій комунікації.
19. Комунікативні якості професійного мовлення (правильність, точність, логічність, доречність тощо).
20. Вербальні й невербальні засоби професійного спілкування.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

На заняттях викладач може рекомендувати додаткові джерела інформації.

1. Бахов І.С., Худа Н.С., Калашник О.В. Лінгвопоетика як метод аналізу художнього тексту. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського*. Серія: Філологія. Журналістика. Том 35 (74) № 2. Київ, 2024. С. 91–94.
2. Борбунюк В. О., Токар М. І. Мовленнєві комунікації: Навчальний посібник / Валентина Борбунюк, Марина Токар. Харків: ХДАДМ, 2026. 137 с.
3. Городенська К. Українське слово у вимірі сьогодення. К.: КММ, 2019. 208 с.
4. Гриценко Т.Б., Гриценко С.П., Іщенко Т.Д., Мельничук Т.Ф., Чуприк Н.В., Анохіна Л.П. Етика ділового спілкування. Навч. посібник. К.: Центр учбової літератури, 2023. 344 с.
5. Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної». URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19#Text>.
6. Калашник О. В. Мікронавчання в курсах з української мови за професійним

спрямуванням. *Current issues of science, prospects and challenges: collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the IX International Scientific and Theoretical Conference, September 12, 2025. Sydney, Australia: International Center of Scientific Research. P. 99–102.*

7. Калашник О. В., Олексенко О. А., Халіман О. В. Художня семантика й стилістика займенника в українській інтимній поезії II пол. XX – поч. XXI ст.: монографія. Харків: Харківське історико-філологічне товариство, 2022. 160 с.

8. Маленко О., Борисов В. Українське мовознавство як науковий дискурс: історія, теорія, практика: навчальний посібник. Харків: ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2021. 164 с.

9. Мацько Л. І. Стилістика української мови : Підручник. К.: Вища школа, 2003. 462 с.

10. Мацько Л., Кравець Л. Культура української фахової мови : навч. посібник. Київ: ВЦ «Академія», 2007. 360 с.

11. Онуфрієнко Г. Науковий стиль української мови. Київ: Центр учбової літератури. 2021. 426 с.

12. Основи наукового мовлення: навчальний посібник: / С. А. Бронікова та ін.; за ред. І. М. Плотницької, І. Р. Ленди. Київ: Вид-во «Центр учбової літератури», 2021. 252 с.

13. Семенов О. М. Культура наукової української мови : навчальний посібник. К.: ВЦ «Академія», 2012. 216 с.

14. Український правопис [Електронний ресурс]. 2026. URL : <https://mova.gov.ua/storage/app/sites/19/2026/rishennja-komisiji/01-03/sdm-ukrayinskii-pravopis-vidannia.pdf>.

15. Nelia Nikulina, Svitlana Rudenko, Nataliia Miniailo, Oksana Kalashnyk, Liudmyla Badyeyeva. Teaching the discipline «Ukrainian language (for professional purposes)» in technical institutions: methodology, technologies, toolkit. *Implementation of modern technologies in language learning as a basis for the formation of communicative competences*: monograph. Kharkiv. 2025. P. 2–19.

Словники

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад. та гол. ред. В. Т. Бусел. Ірпінь: Перун, 2005. 1728 с.

2. Дизайн і ергономіка: українсько-англійський термінологічний словник. Харків: ХДАДМ, 2021. 240 с.

3. Ілюстрований словник архітектурних термінів / Т. М. Клименюк, В. І. Проскуряков, Х. І. Ковальчук. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2019. 180 с.

4. Криворучко О. Ю. Сучасна архітектура. Термінологічний словник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2008. 136 с.

5. Пасічний А. М. Образотворче мистецтво. Словник-довідник. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2008. 216 с.

6. Словник дизайнера одягу : термінологія та поняття для студентів ОПП «Дизайн одягу (взуття)», ОПП «Концептуальний дизайн». Частина І. Укл. : О.М. Лагода, В.В. Будяк ; М-во культури та інформаційної політики України, Харків. держ. акад. дизайну і мистецтв . Харків : ХДАДМ, 2023. 85 с.

7. Словник з дизайну і ергономіки / В. О. Свірко, А. Т. Ашерів, О. В. Бойчук та ін. Київ : НТМТ, 2009. 131 с.
8. Словник мистецьких термінів / Г. Сотська, Т. Шмельова. Херсон: «Стар», 2016. 52 с.
9. Словник основних дизайн-термінів / уклад.: Шостачук Т. В., Колесник Н. Є. Житомир: Вид-во «ТОВ-505», 2022. 48 с.
10. Словник української мови [Текст]: в 11 т. Київ : Наукова думка, 1970–1980.
11. Словник української мови [Текст]: у 20 т. / НАН України, Укр. мов.- інформ. фонд. К.: Наукова думка, 2010.
12. Словник-довідник термінів з дизайну українською та англійською мовами: навчально-методичний посібник для студентів всіх рівнів навчання за спеціальністю 022 «Дизайн» / упор. Т. Казіміренко. Львів–Торунь: Liga-Pres, 2025. 64 с.

Інформаційні ресурси

1. «ХУДПРОМ: Український журнал з мистецтва і дизайну» (Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв). [Електронний ресурс] : URL: <https://hudprom.org.ua/index.php/hp>.
2. Закон України «Про академічну доброчесність». URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4742-20#Text>.
3. Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної». URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19#Text>.
4. Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні Національної академії наук України. URL: <https://www.inmo.org.ua/library.html>.
5. Наукова періодика України. URL : <http://www.nbuv.gov.ua>.
6. Сайт Українського мовно-інформаційного фонду. URL : <http://www.ulif.org.ua>.